

оптимальною температурою вважається 25-30°C. При такому силосуванні скошену рослинну масу, якщо потрібно, подрібнюють, укладають повністю в кормосховище, утрамбовують, зверху якомога щільніше вкривають для ізоляції від повітря.

При гарячому способі силосну споруду заповнюють по частинах. Зелену масу на один-два дні рихло укладають шаром близько 1-1,5 м. При великій кількості повітря в ній розвиваються швидкі мікробіологічні і ферментні процеси, внаслідок чого температура корму піднімається до 45-50°C.

Останнім часом в тваринницьких підприємствах впроваджується технологія заготівлі підв'яленої зеленої маси в пресовані упаковки (рулони або великі тюки) з герметизацією їх плівкою. При цій технології скошену траву підв'ялюють до 60-75% вологості, а потім підбирають її прес-підбирачами в рулони з великою щільністю (понад 300 кг/м³), щоб зменшити в них вміст повітря.

Отримані рулони герметизують від попадання повітря, вологи та світла непрозорою плівкою за допомогою спеціальних обмотувачів в 2-3 шари. Відбувається процес природної консервації. При подальшому транспортуванні та складанні необхідно дотримуватись заходів, які запобігають розгерметизації рулонів.

В плівці корм зберігає свої характеристики до двох років. Дана технологія дозволяє майже повністю механізувати заготівлю кормів, зменшити втрати кормів при заготівлі та зберіганні і залежність від погодних умов.

Отже силосування зелених кормів супроводжується меншими втратами поживних речовин, зокрема протеїну (білка), ніж при сушінні на сіно. Якщо при звичайних умовах заготівлі сіна із зеленої трави втрачається до 30% і більше поживних речовин, то при правильно проведеному силосуванні в хороших силосних спорудах втрати в загальній поживності рідко досягають 10%, а в білку близькі до нуля.

Добре приготовлений силос має приємний запах і охоче споживається тваринами. В ньому міститься біля 25-35 % сухої речовини, 2-4 % сирого протеїну, близько 1% жиру, 7-10% клітковини, 8-13% БЕР та близько 3 % золи. Реакція золи лужна.

УДК: 636.4.084.1:612.111

Дідик Н.В., студентка II курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.г. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІНУ Е ТА СЕЛЕНУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ ПОРОСЯТ-СИСУНІВ

Сучасні технології вирощування свиней ставлять перед ветеринарною наукою низку проблем, пов'язаних із збереженістю та продуктивністю поросят. [2].

Процес переходу від внутрішньоутробного розвитку до постнатального, за глибиною впливу відносять до стресу. Така ж стресова ситуація в організмі

новонароджених поросят виникає під час відлучення їх від свиноматок. Зважування і переміщення молодняка, об'єднання їх у нові групи, зміна режиму годівлі та складу корму негативно впливають на фізіологічний стан організму. Стрес, який виникає при відлученні, призводить до зниження швидкості росту та стійкості до хвороб, тому пошук засобів корегування адаптаційного процесу тварин питання актуальне і потребує вивчення. [1,3,4]

Метою визначення впливу а-токоферолу ацетат та натрію селеніту при підшкірному введенні поросят-сисунам, на ріст і розвиток та стан системи антиоксидантного захисту в організмі поросят.

Об'єкт дослідження: поросята-сисуни

Предмет дослідження: обмін речовин; гематологічні показники; продуктивність; резистентність

Матеріали і методи досліджень. З метою з'ясування впливу комплексу вітаміну Е та селену на загальну резистентність та показники крові поросят-сисунів, а також їх ріст і збереження проведено дослід на поросятах великої білої породи. Дослід проведено на 2-х групах новонароджених поросят (по 20 голів у групі). Групи сформовано з аналогів за віком і походженням. Поросята одержані від свиноматок великої білої породи 2-х річного віку, масою тіла 180-200 кг. Свиноматки в період поросності і під час лактації одержували раціон концентратного типу, який забезпечував їх потребу в основних елементах живлення згідно існуючих норм. Поросят дослідної групи у 2-, 19- і 44-денному віці підшкірно вводили ЄвітСел із розрахунку 1 мл на 10 кг маси тіла. Поросят контрольної групи вводили фізіологічний розчин (0,9% NaCl). У 5-денному віці поросят усіх груп підшкірно вводили феродекс з розрахунку 100 мг Fe на 1 кг маси тіла. Поросят зважували після народження та на 15-, 30- і 45-день життя, контролювали їх збереження.

Результати досліджень. Встановлено, що введення поросят у підсисний період комплексу вітаміну Е та селену проявляє стимулюючий вплив на їх ріст та резистентність, зокрема на кінець досліді, тобто 45-денному віці, жива маса поросят дослідної групи була відповідно на 5,7% в, а збереженість на 10% більша ніж у поросят контрольної групи. Кількість еритроцитів і вміст гемоглобіну у крові поросят яким парентерально вводили ЄвітСел істотно не відрізнявся від кількості еритроцитів і вмісту гемоглобіну у крові поросят контрольної групи. Проте виявлено різниці у кількості деяких форм лейкоцитів у крові поросят дослідної групи на всіх етапах. При парентеральному введенні підсисним поросят дослідної групи ЄвітСел також встановлено позитивний вплив комплексу вітаміну Е та селену на стан перекисного окиснення ліпідів і систему антиоксидантного захисту в їх організмі. Зокрема, на більшості етапів дослідження концентрація гідроперексидів і малонового діальдегіду у плазмі крові поросят, яким парентерально вводили ЄвітСел була статистично достовірно менша, порівняно з показниками вказаних продуктів у плазмі крові поросят контрольної групи.

З одержаних нами результатів випливає, що парентеральне введення поросят у ранньому віці ЄвітСел з метою підвищення антиоксидантної активності їх організму може бути ефективним засобом підвищення їх життєздатності. Слід очікувати, що ефективність цього заходу можна значно підвищити шляхом

одночасного введення поросятam разом з вказаними антиоксидантами інших вітамінів антиоксидантної дії, особливо вітаміну А, який стимулює імунну систему в організмі молодняка.

Список використаних джерел

1. Водяников, В.И. Антистрессовые препараты и их влияние на мясную продуктивность / В.И. Водяников, В.В. Шкаленко, Ф.В. Ружейников // Свиноводство. – 2013. – № 2. – С. 26 – 29.
2. Галочкин, В.А. Разработка теоретических основ и создание антистрессовых препаратов нового поколения для животноводства / В.А. Галочкин, В.П. Галочкина, К.С. Остренко // Сельскохозяйственная биология. – 2009. – № 2. – С. 43 – 54.
3. Данчук, В. Профілактика анемії у новонароджених поросят [Текст] / В. Данчук // Тваринництво України. – 2002. – №2. – С. 23–25.
4. Рецкий, М.И. Система антиоксидантной защиты у животных при стрессе и его фармакологической регуляции: автореф. Дис...докт. Биол. Наук: 03.00.04 /Рецкий Михаил Исаакович.– Воронеж, 1997. – 52 с.
5. Снітинський, В. В. Біологічні аспекти вільнорадикального окислення у сільськогосподарських тварин у зв'язку з фізіологічним станом і вмістом цинку у раціоні [Текст] / В. В. Снітинський, І. З. Гложик, В. В. Данчук // Фізіол. журнал. – 2002. – Т. 48, № 2. – С. 191– 192.

УДК: 636.32/38.082

Едилова Э.Е. студент III курса направления подготовки «Кормление, разведение и селекция сельскохозяйственных животных»

Научный руководитель – Кулатаев Б. Т., кандидат с.-х. наук, профессор
Казахский национальный аграрный университет, г.Алматы, Казахстан

ПОВЫШЕНИЯ ПРОДУКТИВНЫХ И ВОСПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХ КАЧЕСТВ ОВЕЦ

Актуальность Овцеводство является стратегической и традиционной отраслью животноводства Республики Казахстан и играет огромную роль в обеспечении потребностей народного хозяйства в специфических видах сырья и продуктах питания. Достигнутые результаты в овцеводстве Жамбылской области нельзя признать высокими вследствие незначительного удельного веса тонкой и уравненной шерсти. Кроме того, качественные показатели и настриг шерсти сильно варьируют по годам. Возрастание модификационной изменчивости признаков не позволяет точно оценить генотип животных по их фенотипу и, как следствие, снижается эффективность селекционной работы.

Целью установление закономерностей внутри-популяционной коррелятивной изменчивости основных хозяйственно-полезных признаков для разработки генетических основ совершенствования воспроизводительных качеств и повышения продуктивности южноказахских мериносов разводимых в условиях ТОО «Батай-Шу» Жамбылской области

Методы исследования. Научно-производственный опыт проводился в ТОО «Батай-Шу» Шуского района Жамбылской области. Объектом исследований послужили баранов южноказахский меринос (I группа) и у помесных баранов (♂ австралийский меринос х ♀ южноказахский меринос) (II группа). Возрастные